

Lausunto

16.01.2023

Asia: VN/30930/2022

Luonnokset kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) voimaansaattamisen edellyttämiksi säännöksiksi – esittelytilaisuus 12.12.2022

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LAUSUNTO TYÖ-JA ELINKEINOMINISTERIÖN ESITYKSESTÄ LUONNOKSISTA
KESTÄVYYSRAPORTOINTIDIREKTIIVIN ("CSRD") VOIMAANSAATTAMISEKSI TARVITTAVISTA
LAKIMUUTOKSISTA

"Luonnokset kestävyysraportointidirektiivin ("CSRD") voimaansaattamisen edellyttämiksi säännöksiksi"

Lausuntopyyntö 18.11.2022 (VN/30930/2022)

Ammattilintarkastajat - Yrkesrevisorer r.y. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto esitetystä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Kannatamme CSRD -direktiivin edellyttämän sääntelyn vähimmäisimplementointia Suomen lakiin ottaen huomioon seuraavaa:

- 1) Kirjanpitolain (KPL) mukainen kestävyysraportin laatimisvelvoite, KPL 3b:1§

Ehdotuksen mukainen laatimisvelvoite koskee kaikkia yrityksiä, joiden liikevaihto on yli 40 M€, taseen loppusumma on yli 20 M€ ja henkilömäärä ylittää 250, (KPL:n määritelmä jonka mukaan 2/3 ehdosta täyttyessä). Velvollisuus koskisi siten myös lukuisia sellaisia yrityksiä, joiden henkilömäärä on alle 250 henkilöä tai äärimmäisissä tapauksissa yritysten palveluksessa ei ole ketään.

Direktiivin oletama on kuitenkin, että vasta yritys, jonka palveluksessa on yli 250 henkilöä, olisi suuryritys, joka siten olisi velvoitettu tähän raportointiin. Myös tulevassa yritys vastuudirektiivissä, jossa määritellään yhteisön johdon huolellisuusvelvoitetta, ehdotuksena on, että se koskee vain yli 250 henkilöä työllistäviä yhteisöjä.

Kantamme on, että kestävyysraportoinnin velvoittavuutta muille kuin listatuille ja PIE-yhteisöille määriteltäessä yhtenä suuryrityksen kriteerinä tulee aina olla henkilöstömäärä (yli 250) yrityksen oikeudellisesta muodosta riippumatta.

2) Tilintarkastuslain (TTL) mukainen varmennuksen taso

Käsityksemme mukaan tulisi tarkoin arvioida, onko ylipäättänsä mahdollista, että kestävyyskehitysraportoinnin tarkastuksessa voidaan saavuttaa kohtuullinen varmuus. Tarkoituksenmukaista olisi siten pitäytyä nykyisessä käytännössä, jossa vastuullisuusraporteista (KPL 3 a mukainen varmentaminen) annetaan nk. review- eli yleisluonteisen tarkastuksen kertomus. Tällaisen tarkastusmuodon varmuustaso on luonnollisesti alhaisempi, mutta ottaen huomioon varmentamiseen liittyvät seikat ja olosuhteet, todennäköisyys korkeamman varmuuden saavuttamisesta voi olla haasteellinen.

Edellä todettua tukee myös se, että kestävyysraportin varmentamiseen liittyvät standarditkin tullaan antamaan vasta 1.10.2026/1.10.2028 mennessä (tuolloin ensin rajoitetun varmuuden standardi ja vasta paljon myöhemmin kohtuullisen varmuuden standardi).

Joka tapauksessa kaikissa tilanteissa kestävyysraporttien varmentamisesta annettavien raporttien (esitys TTL 3 luku 5 a § 7 mom. ja 4 § 1 mom) tulisi aina olla erillisiä eikä niitä tulisi missään tilanteessa yhdistää samaan kertomukseen, jossa annetaan lausunto vuositilinpäätöksestä.

3) Kestävyysraporttien varmentaja

TTL:iin muutokseen tulee sisällyttää selkeä säännös siitä, että nyt ammatissa toimiville tilintarkastajille (HT, KHT ja JHT) taataan mahdollisuus suorittaa kestävyysraportoinnin varmennusta. Kantamme perustuu muutosdirektiivin johdannon kohtaan 65, sivu 80-.

Kannatamme tulevien uusien tilintarkastajien osalta säännöstä siitä, että kestävyysraportoinnin varmennuksen koulutus perustuu korkeakouluopintoihin ja, että vain viranomaisen (PRH) voi järjestää ko. tutkinnon ja auktorisoida sen hyväksytysti suorittaneet.

4) Muita olennaisia kommentoitavia seikkoja

Esityksessä tulee tuoda esille selkeämmin se, että arvoketjussa olevia alihankkijoita koskee tiedonantovelvollisuus, mutta ne eivät kuitenkaan ole kestävyysraportointivelvollisia.

Esityksen mukainen KPL 3 luvun 3b 22 4 mom. on ristiriidassa OyL:n säännösten kanssa. koska OyL:n mukaan toimintakertomusta ei vahvisteta yhtiökokouksessa.

Siirtymäsäännöksissä tulee viitata myös siihen seikkaan, että komission delegoidut säädökset eli standardit kestävyysraportin sisällön esittämisestä tullaan antamaan vasta tulevien vuosien aikana.

Siirtymäsäännöksissä tai muualla tulee myös selkeästi tuoda esille se, että kestävyysraportin varmennusstandardeja ei ole komissiossa vielä vahvistettu näiden lakimuutosten (KPL ja TTL) astuessa voimaan.

Hallinnollisen taakan lisäyksen minimoimiseksi tulee varmistaa, että Muutosdirektiivin johdantokohdan 46 (sivu 55) vaatimus huomioidaan lakimuutoksista päätettäessä.

”Olisi varmistettava, että yritysten kestävyysraportointistandardien mukaisesti raportoimat tiedot vastaavat käyttäjien tarpeita eivätkä aiheuta vaivan ja kustannusten puolesta suhteetonta rasitetta raportoiville yrityksille tai niille, joihin vaikutus kohdistuu välillisesti osana kyseisten yritysten arvoketjua.”

Tilintarkastuslain 3 luvun 8 § 1 mom. kohdan 1 esitetty muutos tulee muuttaa oheisen mukaiseksi:

8 § Palkkion määräytyminen tilintarkastuksesta ja kestävyysraportointivarmennuksesta

Tilintarkastajalle tilintarkastuksesta tai kestävyysraportointitarkastajalle kestävyysraportoinnin varmennuksesta maksettava palkkio ei saa määräytyä tavalla, joka voi vaarantaa tilintarkastajan tai kestävyysraportointitarkastajan riippumattomuuden.

Esitetyt tilintarkastuslain 4 luvun 7 a § 24b.5a ja 25 b kohtien sisällöt ja mitä niillä tarkoitetaan jäävät epäselväksi ja edellyttävät siten täsmentämistä.

[24b.5a toinen alakohta: ”Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on dokumentoitava ainakin 22 b artiklan mukaisesti selvitetty tiedot

kestävyysraportoinnin varmentamisen osalta.” – ks. 6 §:n 4 momentti edellä]

[25b art. – Ammattietiikka, riippumattomuus, objektiivisuus, luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus kestävyysraportoinnin varmentamisen osalta:

”Kestävyysraportoinnin varmentamiseen sovelletaan soveltuvin osin 21–24 a artiklan vaatimuksia, jotka koskevat tilinpäätösten lakisääteistä tilintarkastusta.”]

Digitaalisen tilinpäätösinformaation esittämisvaatimusten osalta toteamme, että saman kokorajoituksen, muille kuin listatuille ja PIE-yhteisöille, tulee aina sisältää henkilöstömäärän (yli 250) pitäminen yhtenä kriteerinä.

Helsingissä 16.1.2023

Ammattitilintarkastajat - Yrkesrevisorer r.y.

Timo Virkilä KHT

hallituksen puheenjohtaja

Virkilä Timo
Ammattilintarkastajat - Yrkesrevisorer r.y.